

Anna Róg

Rola i zadania pedagoga w placówce wsparcia dziennego

Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne 19,
299-308

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rola i zadania pedagoga w placówce wsparcia dziennego

The role and tasks of the educator in a day social support centre

Wprowadzenie

Od ponad 20 lat w naszym kraju można zauważyć pogłębiający się proces pogarszania kondycji rodzin. Nasilają się czynniki utrudniające lub uniemożliwiające prawidłowe funkcjonowanie tych najbardziej podstawowych środowisk wychowawczych. Do tych czynników można zaliczyć m.in. szybkie i zbyt gwałtowne przemiany społeczno-gospodarcze generujące problem bezrobocia, biedy oraz ubóstwa, które z kolei powodują spadek bezpieczeństwa socjalnego rodzin, wzrost zachowań patologicznych (np. alkoholizm, przemoc, przestępczość), a także problemy przystosowawcze dzieci i młodzieży.

Rozpoczęta w 1999 roku reforma systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem miała na celu wprowadzenie takich oddziaływań, których podmiotem byłaby rodzina, a miałyby one służyć jej wzmocnieniu. Istotne znaczenie nadane zostało placówkom wsparcia dziennego, które mają wspomagać rodzinę w realizacji jej funkcji oraz umożliwiać dzieciom kontakt z osobami prezentującymi prawidłowe normy społeczne bez izolowania dziecka od rodziny naturalnej.

Działalność placówek wsparcia dziennego regulowana jest przepisami *Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.* oraz *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych*. Określają one organizację oraz zasady funkcjonowania tych placówek.

Niezwykle istotna rola w realizacji zadań placówek wsparcia dziennego przypada zatrudnionym w nich pedagogom. Celem niniejszego opracowania jest prezentacja działalności podejmowanej przez wychowawców tych placówek, w odniesieniu do takich instytucji, jak świetlica środowiskowa, świetlica socjoterapeutyczna oraz ognisko wychowawcze.

Rola pedagoga w realizacji funkcji placówek wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego przeznaczone są przede wszystkim dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, niepełnych, zaniedbanych moralnie i wychowawczo, co powoduje, że stają się one rodzinami dysfunkcyjnymi. Do podstawowych zadań tych instytucji, określonych przepisami prawa należy przede wszystkim zapewnienie dzieciom właściwej opieki, łagodzenie niedostatków wychowawczych i niwelowanie zaburzeń zachowania, a także pomoc w nauce, wspieranie rozwoju moralnego, umysłowego, emocjonalnego i fizycznego, wspomaganie rozwoju zainteresowań oraz zapobieganie zjawiskom niekorzystnym. Dzieci uczęszczające do świetlicy powinny mieć również dostęp do profesjonalnej pomocy psychologicznej, której celem jest m.in.: pogłębianie wiedzy na temat własnej osoby i kształtowanie pozytywnej samooceny, harmonijna rozbudowa życia emocjonalnego, połączona z akceptacją własnych ograniczeń, kształtowanie woli i charakteru, wyzwalamie inwencji twórczej i pozytywnej inicjatywy oraz rozbudzanie wrażliwości społecznej [Wojciechowska-Charlak 2002, s. 154].

Z zadaniami placówek wsparcia dziennego wiążą się funkcje, jakie powinny one realizować. Wśród nich wyróżnić można: funkcję opiekuńczą, wychowawczą, dydaktyczną, społeczną i kompensacyjną [Brańka 1995, s. 50 i nast.]. Funkcje te wskazują jednocześnie kierunki działalności podejmowane przez wychowawców-pedagogów.

Jedną z podstawowych funkcji realizowanych w placówkach jest **funkcja opiekuńcza**. W jej zakres wchodzi przede wszystkim zapewnienie dzieciom opieki w czasie, gdy nie mogą tego czynić rodzice. Ponadto istotne jest również organizowanie racjonalnego wypoczynku, dbałość o rozwój fizyczny i zdrowotny dziecka, wpajanie nawyków higienicznego trybu życia, zapewnienie bezpieczeństwa, udzielanie pomocy i wsparcia zgodnie z indywidualnymi i grupowymi potrzebami oraz zaspokojenie i ukierunkowanie potrzeb emocjonalnych [Róg 2009, s. 501].

Z funkcją opiekuńczą ściśle wiąże się **funkcja wychowawcza**. Pedagodzy w jej ramach podejmują takie zadania, jak: kształtowanie i rozwijanie zainteresowań, przygotowanie do samodzielnego podejmowania decyzji i kształcenie pracy twórczej, wszechstronny rozwój osobowości, wpajanie nawyków racjonalnego spędzania czasu wolnego oraz wdrażanie do przestrzegania ogólnie przyjętych norm społecznych.

Pedagodzy, realizując funkcję opiekuńczo-wychowawczą, wykorzystują szereg zróżnicowanych form i metod pracy. Często duży nacisk kładą na wykorzystanie zajęć plastycznych. Poza walorami rozrywkowymi, zajęcia te pozwalają również na rozwijanie wyobraźni u dzieci, kształcenie zdolności manualnych oraz pogłębianie zainteresowań. Pedagodzy sięgają po takie formy zajęć plastycznych, jak: szkicowanie, rysowanie, malowanie farbami, tworzenie figurek z masy solnej, przygotowywanie okolicznościowych wystaw oraz wykonywanie upominków z okazji określonych świąt (np. Dzień Matki, Boże Narodzenie, Wielkanoc). Ciekawą formą organizacji czasu wolnego są także zajęcia umuzykalniające, takie jak: śpiew, zabawy przy muzyce lub odbiór i interpretacja utworów muzycznych.

Niejednokrotnie pedagodzy sięgają również po inne zajęcia artystyczne, wśród których wymienić należy przede wszystkim dramę i teatrzyk. Często zajęcia te wykorzystywane są w celu kształcenia u dzieci określonych norm i sposobów postępowania oraz rozwijania umiejętności dostrzegania i interpretowania zachowań nagannych (poprzez wchodzenie w odpowiednie role).

W placówkach wsparcia dziennego wychowawcy dużą wagę przywiązują także do aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. Doskonałą formą realizacji tego zadania jest organizacja zajęć na basenie, stadionach sportowych lub w ośrodkach sportu i rekreacji. Niektórzy wychowawcy organizują dla dzieci zajęcia z aerobiku. Ponadto dzieci wychodzą na spacer, które nie tylko zapewniają pobyt na świeżym powietrzu, ale są również bardzo dobrą okazją do poznawania historii i współczesnej infrastruktury miasta. Dzieci pozostające pod opieką pedagogów mogą także w czasie wolnym grać w bilard, tenis stołowy i gry planszowe.

Bardzo często stosowaną, choć niejednokrotnie niedocenianą formą pracy pedagogów są indywidualne rozmowy z dziećmi. Ułatwiają one młodemu człowiekowi rozwiązywanie wielu nurtujących go problemów, uzyskanie cennych rad i wskazówek, dzięki którym łatwiej jest podejmować trudne decyzje. Rozmowy te mogą dotyczyć m.in. problemów szkolnych, wyboru przyszłej szkoły, rozwiązania konfliktu z rówieśnikami, przełamania trudnych sytuacji rodzinnych. Posiadanie bliskiej osoby, budzącej zaufanie, do której można zwrócić się w trudnych sytuacjach życiowych jest szczególnie ważne dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego. Niejednokrotnie wychowawca w świetlicy lub ognisku jest jedyną taką osobą w życiu dziecka pochodzącego z rodziny dysfunkcyjnej.

W realizacji funkcji opiekuńczej pedagodzy podejmują również współpracę z lokalnymi instytucjami wspierającymi rodzinę, takimi jak: ośrodki pomocy społecznej, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, sądy rodzinne

(zwłaszcza kuratorzy), policja, straż miejska, ośrodki dla ofiar przemocy, stowarzyszenia oraz szkoły, do których uczęszczają podopieczni placówki.

W ramach przygotowania dzieci do samodzielnego życia i podejmowania określonych ról w rodzinie, wychowawcy organizują zajęcia kulinarne oraz wdrażają dzieci do podejmowania codziennych obowiązków poprzez wprowadzenie dyżurów polegających na porządkowaniu placówki. Ponadto zobowiązuje się dzieci do posprzątania miejsca, w którym pracowały. Służy to kształceniu systematyczności i właściwych nawyków porządkowych [Róg 2009, s. 503].

W placówkach wsparcia dziennego wychowawcy dużą wagę przywiązują do wypracowania u dzieci umiejętności przestrzegania norm i odpowiedzialności za własne czyny, co sprzyja właściwemu funkcjonowaniu społecznemu. Wychowankowie w sposób jasny i przystępny informowani są o konsekwencjach naruszania regulaminu obowiązującego w placówce i znają kary, które mogą być wobec nich stosowane. Najczęściej wychowawcy sięgają po takie środki, jak zakaz korzystania z komputera, niemożność uczestnictwa w określonych zajęciach lub całkowity zakaz przebywania w placówce. Pedagodzy muszą się tu wykazać dużą znajomością dziecka oraz posiadać określoną wiedzę psychologiczną, by móc dobrać karę najbardziej skuteczną.

Pracownicy placówek wspierających rodzinę dbają również o rozwój kulturalny dzieci. W związku z tym organizowane są wyjścia do kin, muzeów oraz na imprezy kulturalne odbywające się w mieście. Ponadto mogą być przygotowywane i obchodzone szczególne święta, takie jak Dzień Matki, Wigilia Bożego Narodzenia, Wielkanoc, urodziny koleżanek i kolegów. Uroczystości takie są świetną okazją do integrowania zespołu wychowawczego, jak również umożliwiają dzieciom poznawanie określonych tradycji i zwyczajów.

Kolejną funkcją jest **funkcja społeczna**. Pedagodzy starają się w jej obrębie wdrażać dzieci do działań zespołowych, podejmowania aktywności dla wspólnego dobra, wykonują z podopiecznymi wspólne prace, angażują ich do współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz podejmują działania w celu aktywizacji rodziców. Realizacja tej funkcji następuje głównie poprzez zajęcia grupowe i organizowanie uroczystości, podczas których obecni są również mieszkańcy lokalnej społeczności, zwłaszcza rodzice i opiekunowie podopiecznych placówki.

Doskonałą formą wykorzystywaną przez wychowawców do realizacji zadań wynikających z tej funkcji jest np. organizacja sportowych, literackich, plastycznych turniejów i konkursów w ramach placówki, jak i między instytucjami, które poza tym, że dostarczają wspaniałej rozrywki, są także świetną okazją do rozwijania u dzieci umiejętności zdrowej rywalizacji.

Pedagodzy prowadzą również zajęcia mające na celu przygotowanie dzieci do radzenia sobie z wymogami życia codziennego, poprzez kształcenie u nich umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych grupach społecznych. W związku z tym dzieci uczestniczą w zajęciach, których celem jest rozwijanie u nich umiejętności radzenia sobie ze stresem, wyrażania emocji w sposób konstruktywny, nawiązywania właściwych, opartych na wzajemnym szacunku relacji międzyludzkich oraz budowania poczucia własnej wartości.

Dosyć trudnym zadaniem, przed którym stoją pedagodzy realizujący funkcję społeczną, jest aktywizacja rodziców i współpraca z nimi. Niemniej jednak bardzo ważne jest utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami wychowanków oraz podejmowanie wobec nich działań mających na celu podniesienie kultury pedagogicznej, co skutkuje lepszym wywiązywaniem się przez rodziców ze swoich obowiązków wobec dzieci. Dosyć istotna wydaje się także współpraca z rodzicami w celu wspólnego rozwiązywania problemów i trudności, z którymi borykają się podopieczni. Kontakt z rodzicami jest dla wychowawców doskonałym źródłem informacji na temat sytuacji dziecka, dzięki czemu możliwe jest trafniejsze postawienie diagnozy i dobrane lepszych oddziaływań wychowawczych lub korekcyjno-kompensacyjnych.

Należy pamiętać, że nawiązanie skutecznego kontaktu i współpracy z rodzicami należy do najtrudniejszych zadań, przed jakimi stoją wychowawcy pracujący w placówkach wsparcia dziennego. Często rodzice wykazują niski stopień zaangażowania we wspólne działanie, co z kolei może zniechęcać niektórych wychowawców do podejmowania dalszych prób. Jak pokazują badania [Róg 2009, s. 507], najslabiej z tym problemem radzą sobie wychowawcy opiekujący się dziećmi w placówkach przyparafialnych. Sporadycznie podejmują próby kontaktu z rodzicami, wychodząc z założenia, że ci i tak nie byłiby skłonni do współpracy. Być może wynika to z faktu, iż w placówkach tych najczęściej pracują osoby niemające przygotowania pedagogicznego i psychologicznego [Róg 2009; Badora, Marzec 1999, s. 89].

Ważną funkcją realizowaną przez pedagogów w placówkach wsparcia dziennego jest **funkcja dydaktyczna**. W jej ramach wychowawcy pomagają dzieciom w nauce, motywują do uzyskiwania wyższych osiągnięć szkolnych, organizują gry i zabawy dydaktyczne, wycieczki tematyczne oraz zajęcia czytelnicze.

Szczególnego znaczenia w pracy wychowawców nabierają indywidualne zajęcia z dzieckiem w zakresie przygotowania do zajęć szkolnych oraz wyrównywania zaistniałych braków. Dla dzieci placówka jest często jedynym miejscem, gdzie mogą w spokoju, z pomocą wychowawcy odrobić lekcje i systematycznie, bez zaległości realizować obowiązek szkolny. Pedagodzy mogą również zadbać

o to, by dzieci miały w placówce dostęp do pomocy dydaktycznych i edukacyjnych w postaci słowników, encyklopedii, atlasów itp., dzięki którym mogą pogłębiać swoją wiedzę i lepiej oraz skuteczniej przygotowywać się do zajęć szkolnych.

Nacisk kładzie się także na szeroko rozumiany rozwój intelektualny dzieci. W tym celu wychowawcy wykorzystują łamigłówki, szarady, krzyżówki, kalam-bury, wierszyki i zagadki. Wspólnie oglądane programy telewizyjne i filmy edukacyjne stanowią podstawę do dyskusji i realizowania zadań z zakresu edukacji medialnej. W placówkach mogą się odbywać zajęcia czytelnicze – czytanie książek i bajek.

Ostatnią, ale również niezwykle istotną funkcją, jaką realizują pedagodzy w placówkach wsparcia dziennego jest **funkcja kompensacyjna**, mająca na celu niwelowanie różnic kulturowych, likwidowanie skutków zaniedbań wychowawczych i organizowanie warunków do pomocy w nauce. Często dzieci uczęszczające do świetlic i ognisk przejawiają wiele braków we wszystkich sferach rozwojowych, co jest skutkiem zaniedbań wychowawczych w środowisku rodzinnym. Już sama obecność dziecka w placówce i kontakt z wychowawcami stają się niejako gwarantem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dziecka. Świetlica lub ognisko staje się miejscem, w którym koryguje się zachowania tak, by wpasowały się one w normy społeczne [Matyja 2007, s. 40].

Podstawową formą służącą realizacji funkcji kompensacyjnej jest organizowanie przez wychowawców dodatkowych zajęć dla dzieci mających zaległości i braki w zakresie wiadomości szkolnych. Zatrudnieni w świetlicach socjoterapeutycznych wykwalifikowani terapeuci prowadzą zajęcia, których celem jest korygowanie zaburzeń zachowania u dzieci, zmiana sądów poznawczych i postaw społecznych oraz wprowadzenie w pełnowartościowy świat społeczny. Aby zajęcia korekcyjne, wyrównawcze i socjoterapeutyczne były skuteczne, wychowawcy przygotowują je w oparciu o szczegółową diagnozę sytuacji dziecka oraz konsultacje ze specjalistami zatrudnionymi m.in. w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Pedagodzy zatrudnieni w placówkach wsparcia dziennego muszą pamiętać, że powinny być one dla dzieci terenem aktywnego udziału w zajęciach oraz racjonalnego wypoczynku. Powinny być miejscem umożliwiającym budzenie i rozwijanie zainteresowań oraz kształtowanie osobowości, przy uwzględnieniu potrzeb rozwojowych wychowanków. Należy brać również pod uwagę fakt, że placówki takie wpływają nie tylko na stałych uczestników, ale także na środowisko lokalne, co sprawia, że ich oddziaływania wychowawcze się pogłębiają [Elias 2004, s. 4].

Cechy dobrego wychowawcy-pedagoga

Powyższe rozważania wskazują na niezwykle istotną rolę, jaką pełnią wychowawcy-pedagodzy w placówkach wsparcia dziennego. To od ich wykształcenia, zaangażowania, cech osobowości, talentu pedagogicznego zależeć będzie skuteczność podejmowanych oddziaływań wychowawczych, opiekuńczych oraz korekcyjno-kompensacyjnych.

Już Janusz Korczak w swoich poglądach na temat opiekuna-wychowawcy wyrażał przekonanie, że dla skutecznej pracy ważne jest umiejętne poznawanie dziecka i dostosowywanie oddziaływań do jego możliwości i potrzeb. Zwracał również uwagę na właściwy stosunek opiekuna do podopiecznego. Według Korczaka dobrych rezultatów wychowawczych nie osiągnie wychowawca, który prezentuje wobec dzieci postawę władczą, autorytarną, wymaga ślepego posłuszeństwa lub stosuje przymus. Pedagogicznych korzyści nie przynoszą także wychowawcy zbyt pobłażliwi, liberalni, naiwni oraz życzliwi na pokaz [Kamińska 2002, s. 105].

Jaki zatem powinien być pedagog-wychowawca pracujący w placówce wsparcia dziennego, by móc skutecznie realizować przypisane jej funkcje? Według Janusza Korczaka jest to osoba, świadoma swoich powinności wobec dzieci i potrafiąca organizować proces wychowawczy. Starająca się stworzyć warunki rozwoju wszystkim dzieciom oddanym pod jej opiekę, a tym, które z racji swojego zdrowia, temperamentu lub zaniedbań wymagają indywidualnych oddziaływań poświęca więcej czasu. Musi także umieć poznawać dziecko i diagnozować jego indywidualne potrzeby. Rozumny wychowawca to taki, który nie nadużywa zakazów i nakazów, ale poprzez zachętę motywuje wychowanków do działania. Ostatnią cechą jaką wskazuje Korczak jest umiejętność poznawania siebie i świadomy stosunek do samego siebie oraz stałe kształcenie i doskonalenie swoich umiejętności [Badora 1999, s. 86–87].

Rozporządzenie w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych [*Rozporządzenie Ministra Pracy*] precyzuje z kolei wymagania dotyczące wykształcenia i ustala, że wychowawca powinien mieć ukończone studia wyższe z zakresu pedagogiki, psychologii, pracy socjalnej, nauk o rodzinie itp. lub inne studia uzupełnione studiami podyplomowymi z wyżej wymienionych zakresów.

Jednakże doskonale wiadomo, że sama wiedza uzyskana w toku nauki nie wystarczy, aby być sprawnym, skutecznym pedagogiem i wychowawcą. Jak pisze Urszula Kamińska [2002, s. 101] osoba realizująca działalność opiekuńczo-wychowawczą powinna być świetnym animatorem z żywym intelektem,

rychliwością, dynamicznym charakterem, potrafiącym pobudzić do działania i „zarażać” pasją. Ważne jest tu również zamiłowanie do pracy z dziećmi i młodzieżą oraz umiejętność kształcenia właściwych stosunków interpersonalnych.

Charakterystykę współczesnego opiekuna-wychowawcy prezentuje także Bożena Matyjas. Wśród pożądaných predyspozycji wychowawcy wymienia ona pomysłowość, uzdolnienia przywódcze, opiekuńcze zainteresowanie i ambicję wnoszenia radości i atrakcyjności powierzonych sobie dzieci. Opiekun w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien prezentować twórczy styl pracy oraz krytyczny stosunek do tego co robi i jakie osiąga efekty. Niezwykle istotne jest także, by dzieci traktował podmiotowo. Ważne miejsce w jego pracy powinny ponadto zajmować wartości etyczno-ogólnoludzkie, które pozwalają czynić dobro innym [Matyjas 2008, s. 511–512].

Podsumowując rozważania dotyczące charakterystyki dobrego pedagoga-wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówce wsparcia dziennego, można powiedzieć, że powinny go cechować [Kamińska 2002, s. 107]:

- postawa twórcza, wyrażająca się działaniami kompensacyjnymi dotyczącymi rzeczywistości społecznej, duża chłonność poznawcza, umiejętność wykorzystywania własnych doświadczeń;
- wiedza i umiejętności pedagogiczno-psychologiczne w stosowaniu metod rozwoju indywidualnego swoich podopiecznych oraz specjalizacja zawodowa;
- nieskazitelna moralność, wrażliwość etyczna i estetyczna, takt pedagogiczny oraz szeroko rozumiana tolerancja wobec różnych postaw społecznych;
- umiejętność diagnozowania i prognozowania potrzeb dziecka w zakresie opieki, wychowania i nauczania oraz otwartość na wspieranie jego rodziców i opiekunów;
- świadomość odgrywania roli animatora działań wychowawczych i społeczno-kulturowych i pomocnika podopiecznych w rozwiązywaniu ich problemów.

Zakończenie

Współczesne rodziny, uwikłane w szereg szybko postępujących zmian cywilizacyjnych, przełomów społecznych, politycznych i gospodarczych nie zawsze są w stanie bezproblemowo przystosowywać się do otaczającej rzeczywistości.

Pojawiają się w ich funkcjonowaniu zakłócenia, co przekłada się na niepełne i niewłaściwe realizowanie zadań przypisanych temu środowisku wychowawczemu.

Poważne zaburzenia w realizacji przez rodziców nałożonych na nich obowiązków mogą skutkować koniecznością odizolowania dziecka od rodziny i umieszczenia go w określonej formie opieki zastępczej. Jest to bardzo trudne, niejednokrotnie traumatyczne przeżycie dla dziecka nie w pełni rozumiejącego sytuację, w jakiej się znalazło. W celu uniknięcia takich zdarzeń, w lokalnych środowiskach zagrożonych patologiami zaczęto tworzyć placówki wspierające rodzinę w wykonywaniu jej funkcji i otaczające dodatkową opieką dzieci żyjące w tych środowiskach.

Dzięki dobrze przygotowanym wychowawcom, pedagogom zatrudnionym w tych placówkach dzieci mogą zyskać ciepło i zrozumienie, którego często brakuje w rodzinie. Zyskują również kogoś, kogo mogą obdarzyć zaufaniem, kto da im poczucie bezpieczeństwa i pewności, że nie zostaną same w trudnej sytuacji.

Dlatego tak ważne jest kładzenie dużego nacisku na właściwy dobór wychowawców podejmujących pracę w placówkach wsparcia dziennego. To od nich w ogromnym stopniu zależy stworzenie dzieciom warunków do dobrego, zdrowego wzrastania i rozwoju oraz stawiania się dobrze przygotowanym, prawidłowo zsocjalizowanym członkiem społeczeństwa.

BIBLIOGRAFIA:

- Badora S., Marzec D., 1999, *Twórcy polskiej pedagogiki opiekuńczej. Wybrani przedstawiciele*, Częstochowa.
- Elias A., 2004, *Świetlica środowiskowa*, „Głos Nauczycielski”, nr 16.
- Kamińska U., 2002, *Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania*, Katowice.
- Matyja A., 2007, *Świetlice socjoterapeutyczne w opinii wychowawców*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, nr 1.
- Matyjas B., 2008, *Wychowawca w placówce opiekuńczo-wychowawczej*, w: *Encyklopedia pedagogiczna XXI w.*, t. 7, V-Ż, red. T. Pilch, Warszawa.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych*, 2007, Dziennik Ustaw nr 201, poz. 1455.
- Róg A., 2009, *Funkcje i zadania placówek wsparcia dziennego oraz ich realizacja (na przykładzie placówek z terenu Tarnobrzega)*, w: *System opieki i pomocy – założenia a rzeczywistość*, red. R. Stojęcka-Zuber, A. Róg, Tarnobrzeg.
- Wojciechowska-Charlak B., 2002, *Środowiska opiekuńczo-wychowawcze*, Kielce.
- Z problematyki pedagogiki społecznej i opiekuńczej*, 1995, red. Z. Brańka, Warszawa.

Summary

The present paper contains an analysis of assignments and the role played by the educator in a daily family support centre. Functions and tasks of such centres are described. In the context of such functions as care, upbringing, socialization, learning, compensation, actions which the educator should undertake are indicated in order to most fully support the families in their obligations and to help children in the process of socialization so that they can have care at an optimal level. Features of the optimum educator are also characterized and their desirable predispositions are described. Referring to current legislation, professional competences, which the educator should have in the care and upbringing daily family support centres, are also indicated.